Sygn. akt: KIO 1716/25

WYROK

Warszawa, dnia 2 czerwca 2025 r.

Krajowa Izba Odwoławcza **- w składzie:**

Przewodnicząca:Katarzyna Odrzywolska

Protokolantka: Wiktoria Ceyrowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 maja 2025 r. w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 30 kwietnia 2025 r. przez wykonawcę Lingua Lab s.c. M.D. W.S. z siedzibą w Krakowie

w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego, którym jest: Gmina Miejska Kraków- Urząd Miasta Krakowa z siedzibą w Krakowie

przy udziale uczestnika wykonawcy P.B. prowadzący działalność pod firmą P.B. ATOMINIUM z siedzibą w Krakowie zgłaszającego przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego

orzeka:

1.odrzuca odwołanie w zakresie zarzutu naruszenia art. 18 ust. 3 w zw. z art. 18 ust. 1 w zw. z art. 16 pkt 1 i 2 w zw. z art. 239 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych (oznaczonego w odwołaniu nr 3);

2.oddala odwołanie w pozostałym zakresie;

3.kosztami postępowania odwoławczego obciąża wykonawcę Lingua Lab s.c. M.D. W.S. z siedzibą w Krakowie, i:

3.1.zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 7 500 zł 00 gr (słownie: siedem tysięcy pięćset złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę Lingua Lab s.c. M.D. W.S. z siedzibą w Krakowie,tytułem wpisu od odwołania;

3.2.zasądza od wykonawcy Lingua Lab s.c. M.D. W.S. z siedzibą w Krakowiena rzecz zamawiającego Gmina Miejska Kraków - Urząd Miasta Krakowa z siedzibą w Krakowiekwotę 4 119 zł 00 gr (słownie: cztery tysiące sto dziewiętnaście złotych zero groszy) stanowiącą uzasadnione koszty strony poniesione z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika, kosztów dojazdu na rozprawę i diet.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodnicząca:…….

Sygn. akt: KIO 1716/25

U z a s a d n i e n i e

Gmina Miejska Kraków - Urząd Miasta Krakowa z siedzibą w Krakowie (dalej „zamawiający”)prowadzi, w trybie podstawowym bez przeprowadzenia negocjacji, na podstawie art. 275 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 roku - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1320 ze zm.) - dalej: „ustawa Pzp” postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Wykonywanie tłumaczeń pisemnych i ustnych dla Gminy Miejskiej Kraków w 2025 roku”, znak sprawy OR-10.271.18.2025 (dalej „postępowanie” lub „zamówienie”), o wartości szacunkowej poniżej progów unijnych, o których mowa w art. 3 ustawy Pzp. Zamówienie zostało podzielone na dwie części, z czego przedmiotem części 1 są tłumaczenia pisemne, zaś części 2 - tłumaczenia ustne. Odwołanie dotyczy części 1 zamówienia.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznychz dnia 10 marca 2025 r., numer ogłoszenia 2025/BZP 00138552/01.

Pismem z 18 kwietnia 2025 r. zamawiający poinformował wykonawców „o rezultatach pogłębionej analizy kwestii zasadności zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa w dokumentach złożonych w postępowaniu”, w tym w zakresie uznania części oferty ATOMINIUM, jako objętej skutecznie tajemnicą przedsiębiorstwa (A. „CZĘŚĆ TAJNA_Wyjaśnienia ATOMINIUM_TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA” - Wyjaśnienia wykonawcy w zakresie rażąco niskiej ceny wraz z załączonymi dowodami).

W dniu 25 kwietnia 2025 r. zamawiający poinformował wykonawców o wyborze, jako najkorzystniejszej w postępowaniu, oferty złożonej przez wykonawcę P.B. prowadzący działalność pod firmą P.B. ATOMINIUM z siedzibą w Krakowie (dalej „ATOMINIUM” lub „przystępujący”).

W dniu 30 kwietnia 2025 r. przez wykonawcę Lingua Lab s.c. M.D. W.S. z siedzibą w Krakowie (dalej „odwołujący” lub „Lingua Lab”) zostało wniesione odwołanie na czynności i zaniechania zamawiającego we wskazanym powyżej postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, tj. od: (1) wyboru oferty ATOMINIUM jako najkorzystniejszej; (2) zaniechania dokonania czynności odrzucenia oferty wykonawcy ATOMINIUM z uwagi na rażąco niską cenę; (3)

zaniechania dokonania czynności odtajnienia dokumentów i informacji zastrzeżonych przez wykonawcę ATOMINIUM w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny.

Opisanym powyżej czynnościom zamawiającego odwołujący zarzucił naruszenie:

1.art. 239 ust. 1 ustawy Pzp w zw. z art. 16 pkt 1 ustawy Pzp poprzez dokonanie czynności wyboru oferty najkorzystniejszej, podczas gdy oferta odwołującego powinna być najwyżej oceniona w postępowaniu;

2.art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp w zw. z art. 224 ust. 4, 5 i 6 ustawy Pzp w zw. z art. 16 pkt 1 i pkt 3 ustawy Pzp poprzez zaniechanie dokonania czynności odrzucenia oferty ATOMINIUM z uwagi na rażąco niską cenę, podczas gdy wykonawca ten nie przedstawił rzetelnych i udowodnionych wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny potwierdzających, że złożona przez niego oferta nie zawiera ceny rażąco niskiej;

3.art. 18 ust. 3 ustawy Pzp w zw. z art. 18 ust. 1 ustawy Pzp w zw. z art. 16 pkt 1 i pkt 2 ustawy Pzp w zw. z art. 239 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zaniechanie dokonania czynności odtajnienia dokumentów i informacji zastrzeżonych przez wykonawcę ATOMINIUMw wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny, podczas gdy uzasadnienie zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa jest ogólnikowe, gołosłowne i nieudowodnione, a przedstawione informacje nie zasługują na objęcie ich tajemnicą przedsiębiorstwa (jako wyjątku od zasady jawności postępowania).

Zarzucając powyższe odwołujący wniósł o uwzględnienie odwołania i nakazanie zamawiającemu:

1.unieważnienia czynności wyboru jako najkorzystniejszej oferty wykonawcy ATOMINIUM;

2.odrzucenia oferty wykonawcy ATOMINIUM, jako zawierającej rażąco niską cenę;

3.dokonania czynności odtajnienia zastrzeżonych przez wykonawcę ATOMINIUM informacji i dokumentów związanych z wyjaśnieniami rażąco niskiej ceny.

Zamawiający poinformował wykonawców, zgodnie z art. 185 ust. 1 ustawy Pzp, o wniesieniu odwołania, wzywając uczestników postępowania do złożenia przystąpienia.

W terminie określonym w art. 525 ust. 1 ustawy Pzp, swoje przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie zamawiającego zgłosił wykonawca ATOMINIUM.

W sprawie strony i uczestnik postępowania złożyli swoje stanowiska:

1)zamawiający w piśmie z 21 maja 2025 r., działając na podstawie art. 521 ust. 1 ustawy Pzp (Odpowiedź na odwołanie) zaprezentował swoje stanowisko, wnosząc o odrzucenie odwołania w zakresie zarzutu dotyczącego zaniechania dokonania czynności „odtajnienia" dokumentów i informacji zastrzeżonych przez wykonawcę ATOMINIUM w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny - jako wniesionego po terminie określonym w ustawie oraz oddalenie odwołania w zakresie pozostałych dwóch zarzutów jako niezasadnego;

2)wykonawca ATOMINIUM odniósł się do zarzutów przedstawionych w odwołaniu w piśmie z 28 maja 2025 r.;

3)odwołujący złożył pismo procesowe z 26 maja 2025 r., w którym odniósł się do stanowiska zamawiającego.

Izba podzieliła stanowisko zamawiającego oraz zgłaszającego przystąpienie do postępowania wykonawcy ATOMINIUM, że zarzuty dotyczące zaniechania dokonania czynności odtajnienia dokumentów i informacji zastrzeżonych przez wykonawcę ATOMINIUM w wyjaśnieniach rażąco niskiej ceny zostały podniesione po terminie określonym w ustawie Pzp.

Zamawiający bowiem w piśmie z 18 kwietnia 2025 r. poinformował wykonawców biorących udział w postępowaniu „o rezultatach pogłębionej analizy kwestii zasadności zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa w dokumentach złożonych w postępowaniu". W piśmie tym wyraźnie wskazał, że w części 1 zamówienia pewne kategorie informacji, stanowiące zarówno część oferty odwołującego, jak i część oferty ATOMINIUM, zostały skutecznie objęte tajemnicą przedsiębiorstwa. Jako kategorie informacji skutecznie objęte tajemnicą przedsiębiorstwa, w ofercie będącej przedmiotem zaskarżenia, wskazano następujące pliki: (1) A. „CZĘŚĆ TAJNA_Wyjaśnienia ATOMINIUM_TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA" - Wyjaśnienia wykonawcy w zakresie rażąco niskiej ceny wraz z załączonymi dowodami; (2) B. „Zał. nr 5A do SWZ - Wykaz osób - tłumaczenia pisemne"- wykaz osób (skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia) złożony w odpowiedzi na wezwanie do złożenia podmiotowych środków dowodowych.

Tym samym termin wniesienia odwołania na tę czynność zamawiającego, polegają na badaniu zasadności lub bezzasadności objęcia określonych kategorii informacji tajemnicą przedsiębiorstwa, upłynął 23 kwietnia 2025 r.

Stanowisko powyższe potwierdza także orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej, która wskazuje, że termin na wniesienie odwołania wobec oceny przez zamawiającego skuteczności zastrzeżenia informacji jako tajemnicy przedsiębiorstwa należy liczyć od momentu udostępnienia przez zamawiającego tej oceny, a nie od momentu opublikowania informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty (podobnie w Wyroku KIO z dnia 7 lutego 2025 r., sygn. akt: KIO 7/25).

Tym samym, zgodnie z art. 528 pkt 3 ustawy Pzp, w zakresie tego zarzutu Izba odrzuciła odwołanie.

W pozostałym zakresie odwołujący podtrzymał zarzuty i żądania odwołania, w konsekwencji Izba skierowała sprawę do rozpoznania na rozprawie.

Krajowa Izba Odwoławcza, po przeprowadzeniu rozprawy w przedmiotowej sprawie, na podstawie

zebranego materiału dowodowego, po zapoznaniu się z dokumentacją postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przesłaną przez zamawiającego w formie elektronicznej, po zapoznaniu się z treścią odwołania, odpowiedzią na nie, jak również stanowiskiem zaprezentowanym przez zgłaszającego przystąpienie wykonawcę, po wysłuchaniu oświadczeń, jak też stanowisk stron i uczestnika postępowania, złożonych ustnie do protokołu w toku rozprawy ustaliła i zważyła, co następuje

Izba ustaliła, że nie zaszła żadna z przesłanek, o których stanowi art. 528 ustawy Pzp, skutkujących odrzuceniem odwołania.

Izba dokonała również badania spełnienia przez odwołującego przesłanek określonych w art. 505 ustawy Pzp, to jest kwestii posiadania przez niego legitymacji do wniesienia odwołania, która przejawia się w następujący sposób.

Odwołujący jest wykonawcą, który złożył swoją ofertę w postępowaniu. Oferta odwołującego, w razie odrzucenia oferty ATOMINIUM, uznana zostanie za najkorzystniejszą.Tym samym, na skutek działań zamawiającego, odwołujący może ponieść szkodę związaną z nieuzyskaniem zamówienia publicznego i osiągnięcia zysku z tytułu jego realizacji.

Izba włączyła w poczet materiału dowodowego dokumentację postępowania, przesłaną przez zamawiającego do akt sprawy.

Izba dopuściła i oceniła dowody złożone przez strony i uczestnika postępowania, załączone do pism procesowych, jak też złożone na rozprawie, inne niż stanowiące element dokumentacji postępowania, na okoliczności przez nich wskazane.

Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła, co następuje

Izba ustaliła, że przedmiotem zamówienia, zgodnie z opisem zawartym w pkt 3 specyfikacji warunków zamówienia (dalej „SWZ")jest wykonywanie tłumaczeń pisemnych i ustnych dla Gminy Miejskiej Kraków w 2025 roku. Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia zawierają wzory umów wraz z załącznikami, stanowiące załączniki nr 7A (dot. części 1 - tłumaczenia pisemne) i 7B (dot. części 2 - tłumaczenia ustne) do SWZ.

Zamawiający w pkt 17 SWZ opisał sposób obliczenia ceny. Zgodnie z nim wykonawca zobowiązany był wskazać: dla części 1 - w Formularzu Ofertowym cenę brutto za wykonanie tłumaczenia nieuwierzytelnionego na język obcy jednej strony obliczeniowej (1800 znaków i spacji) oraz zastosowaną stawkę podatku VAT (w %) lub informację o zwolnieniu z podatku VAT, wraz z podstawą prawną tego zwolnienia. Ponadto wykonawca w Szczegółowym formularzu - załączniku do Formularza Ofertowego zobowiązany był wskazać dla części 1 zamówienia: pozostałe ceny brutto za poszczególne rodzaje tłumaczeń oraz zastosowane stawki podatku VAT (w %) lub informację o zwolnieniu z podatku VAT wraz z podstawą prawną tego zwolnienia; czas reakcji dla tłumaczeń zwykłych (nie ekspresowych); termin wykonania tłumaczeń ekspresowych; kwalifikacje zawodowe i doświadczenie (wykaz osób). Podane w ofercie ceny musiały uwzględniać wszystkie wymagania zamawiającego określone w SWZwraz z załącznikami oraz obejmować wszelkie koszty, jakie poniesie wykonawca z tytułu należytego oraz zgodnego z umową i obowiązującymi przepisami wykonania przedmiotu zamówienia. Zamawiający zastrzegł sobie prawo badania złożonych ofert - w każdej części zamówienia - pod kątem rażąco niskiej ceny w odniesieniu do cen poszczególnych tłumaczeń wyszczególnionych zarówno w Formularzu Ofertowym jak i w Szczegółowym formularzu.

Izba ustaliła także, że w dniu 18 marca 2025 r. zamawiający zamieścił na stronie internetowej Informację z otwarcia ofert. W postępowaniu w części 1 zamówienia oferty złożyło 8 wykonawców.

Izba ustaliła również, że zamawiający w piśmie z 2 kwietnia 2025 r. wezwał wykonawcę ATOMINIUM do złożenia wyjaśnień na podstawie przepisu art. 224 ust. 1 ustawy Pzp w przedmiocie rażąco niskiej ceny. Kluczowymi elementami wezwania wystosowanego przez zamawiającego były: (i) wskazanie sprzyjających okoliczności występujących u wykonawcy, pozwalających na obniżenie ceny; (ii) przedłożenie dowodów na potwierdzenie wskazywanych okoliczności; (iii) przedstawienie przez wykonawcę sposobu wyliczenia ceny dla poz. 1 -15.

W piśmie z 4 kwietnia 2025 r. wykonawca ATOMINIUM złożył wyjaśnieniaw przedmiocie rażąco niskiej ceny, część obejmując tajemnicą przedsiębiorstwa.

W jawnej części wyjaśnień wskazał w szczególności, że posiada niemal trzy dekady doświadczenia oraz dogłębną wiedzę na temat specyfiki potrzeb, dostosowaną do instytucji państwowych na różnych szczeblach. Taka znajomość umożliwia skuteczną identyfikację elementów kosztowych, które powinny zostać uwzględnione w kalkulacji cenowej, co przekłada się na bardziej rzetelną ofertę. Jednocześnie wszystkie zamówienia publiczne zrealizowane do chwili obecnej są zrealizowane terminowo i należycie bez kar umownych. Skład zespołu tłumaczy należy do najbardziej kompetentnych, doświadczonych w sektorze zamówień publicznych.

Mając na uwadze powyższe wskazał, że oferowana cena uwzględnia wszystkie wymagania przedstawione w Specyfikacji warunków zamówienia oraz wzorze umowy i pozostałych dokumentach powiązanych, poparta jest doświadczeniem oraz potencjałem technicznym, co sumarycznie przekłada się na możliwość zrealizowania przedmiotu zamówienia zgodnie z jego wymaganiami.

W dalszej części odniósł się do następujących aspektów, mających wpływ na kalkulację ceny ofertowej:

1.Zarządzanie procesem świadczonych usług. Wykonawca to jedno z niewielu biur tłumaczeń w Polsce z prawie 30-letnim doświadczeniem na rynku krajowym, jak i zagranicznym. Jak podkreślił powyższe w sposób decydujący wpływa na sposób i jakość świadczonych usług dla zamawiającego. Tylko wykonawca z tak długim stażem, mimo zmian i wahań na rynku branżowym utrzymuje swoją pozycję oraz w sposób należyty i satysfakcjonujący spełnia potrzeby klientów - dowód nr 1. Odpis CEIDG Wykonawcy. Tym samym zakres usług oraz kombinacji językowych wskazany przez zamawiającego w przedmiocie zamówienia stanowi dla wykonawcy podstawowy zakres działalności, w którym realizuje rocznie ponad 5 000 projektów. Przy takiej skali realizacji projektów oraz przez wskazany okres czasu działalności, firma wdrożyła zaawansowany system zarządzania projektami, który pozwala na optymalizację kosztów i efektywne wykorzystanie zasobów. Dodatkowo, stosuje metodologię Lean Management, co przyczynia się do eliminacji zbędnych procesów i redukcji kosztów. Zespół wykonawcy pracuje stabilnie, wielowątkowo w ramach kooperujących ze sobą działów ściśle określonych zgodnie z księgą jakości, która została oceniona przez audytora jako innowacyjne podejście w systemie zarządzania oraz przyczyniło się do uzyskania przez wykonawcę certyfikatu działalności zgodności z normą PN-EN ISO 9001:2015" - dowód nr 2. Certyfikat PN-EN ISO 9001:2015. Wypracowany i przyjęty sposób zarządzania usługami tłumaczeniowymi, który jest ciągle poddawany systematycznemu audytowi oraz doskonaleniu (raz na 12-14 miesięcy) oparty jest na strategicznym podejściu, którego celem jest redukcja grupy kosztów zmiennych - dowód nr 3. Protokół z przeglądu zarządzania systemu. Zintegrowany system zarządzania obejmuje kilka kluczowych aspektów: Centralizacja procesu: Ustanowienie jednego punktu kontaktowego dla wszystkich potrzeb tłumaczeniowych pozwala na lepszą negocjację cen i standaryzację procesów. Optymalizacja wolumenu: Zlecanie większych projektów pozwala uzyskać większe rabaty. Analiza potrzeb tłumaczeniowych w dłuższym okresie pozwala na lepsze planowanie i grupowanie zleceń. Wybór odpowiedniego modelu współpracy: Współpraca opiera się na kilku modelach współpracy, z których każdy ma swoje zalety. Odpowiedni dobór daje wymagany efekt pod względem jakości i kosztów. Precyzyjne briefy: Dokładne i szczegółowe briefy (styl, terminologia, grupa docelowa odbiorców) dla tłumaczy minimalizują konieczność poprawek i dodatkowej pracy, co obniża koszty. Wybór dostawców usług: Zgodnie z PN-EN ISO 9001:2015 zawsze na pierwszym miejscu stawiana jest jakość tłumaczenia, natomiast porównanie profili kilku tłumaczy reprezentujących tę samą jakość pozwala porównać koszty i warunki przy stałej współpracy przy doborze do danego projektu. Kontrola jakości i optymalizacja procesów - jasno określone procedury kontroli jakości pozwalają na szybkie wychwytywanie błędów i uniknięcie kosztów związanych z ich poprawianiem. Przyjęty proces zarządzania realizacją projektów sprawdza się efektywnie i pozwala w sposób zgodny z oczekiwaniami zamawiających spełnić wymagania - dowód nr 4. Protokoły odbioru od klientów pozyskanych w drodze zamówień publicznych potwierdzających należytą jakość wyświadczonych usług oraz efektywność i skuteczności systemu zarządzania procesem świadczonych usług tłumaczeniowych zgodnie z przedmiotem zamówienia. Powyższe dowody potwierdzają wieloletnie doświadczenie wykonawcy, natomiast certyfikat jakości dowodzi nie tylko należytej jakości tłumaczeń, ale również obsługi zamawiającego i sposobu zarządzania świadczeniem usług. Wykonawca podniósł te dowody jako istotne, ponieważ wyjaśnienia powinny uwzględniać nie tylko wartość ofertową, ale także jej zgodność z wymaganiami zawartymi w Prawie zamówień publicznych. Przyjęty sposób zarządzania, nad którym nie skupia się konkurencja, stanowi przewagę wykonawcy, ponieważ eliminuje koszty pośrednie umożliwiając zaproponowanie zamawiającemu konkurencyjnych cen jednostkowych zaoferowanych w części 1 zamówienia (poz. 1-15 określone w załączniku do Formularza ofertowego pn. „Szczegółowy Formularz". Wykonawca wskazuje, że cena jest uzasadniona dowodami potwierdzającymi, iż dostarczy usługi o wymaganej jakości. A dotychczasowe protokoły odbioru prac od innych zamawiających bezsprzecznie potwierdzają ten status.

2.Wybrane rozwiązania techniczne i wyjątkowo korzystne warunki usług: wykonawca korzysta z nowoczesnych narzędzi i technologii, które znacząco zwiększają efektywność pracy tłumaczy. Do optymalizacji procesu używane są narzędzia CAT (Computer-Assisted Translation Tools), które wspomagają w procesie translacji. Dzięki zastosowaniu narzędzi CAT, tłumacz ma możliwość skorzystania z pamięci tłumaczeniowej, która obecnie liczy (część objęta TP) glosariuszy, które przyśpieszają pracę o co najmniej 70% z zachowaniem jednolitej terminologii dla wszystkich tłumaczonych treści. (część objęta TP). Zastosowanie zaprezentowanych narzędzi i technologii - dowód nr 5 Protokoły B+R (część objęta TP) pozwala na realizację dwukrotnie wyższą tj.: 4 stron tłumaczenia w stosunku do pracy bez ich użycia tj. 2 stron tłumaczenia powszechnie przyjętych w branży jako normę tłumaczeniową przypadającą na jednostkę czasu 1 godzinę; 8 stron korekty i weryfikacji tłumaczenia w stosunku do pracy bez ich użycia tj. 4 stron tłumaczenia powszechnie przyjętych w branży jako normę realizacji korekty i weryfikacji przypadającą na jednostkę czasu 1 godzinę; 10 stron dostosowania tłumaczenia do zmian w oryginale w stosunku do pracy bez ich użycia tj. 5 stron dostosowania tłumaczenia powszechnie przyjętych w branży jako normę przypadającą na jednostkę czasu 1 godzinę. Kolejno wskazał, że ma zawarte długoterminowe umowy z tłumaczami, co pozwala na uzyskanie korzystnych warunków cenowych usług, co przekłada się na możliwość zaproponowania

niższej ceny dla zamawiającego w zamian za stabilne zlecenia dla tłumacza. Każda umowa ma zdefiniowane szczegółowe warunki płatności, co wpływa na całkowity koszt dla zamawiającego. Ustalanie rabatów za większe zlecenia lub zapłatę z góry także jest czynnikiem cenotwórczym. Umowa o stałej współpracy pozwala tłumaczowi, a tym samym zamawiającemu zaproponować niezmienne warunki rozliczenia bez względu na tryb realizacji. Na koniec należy wziąć również pod uwagę znaczenie umowy o współpracy z tłumaczem w kontekście inwestycji w relację. Tłumacze często dążą do budowania stabilnych relacji z wykonawcami. Umowa jest początkiem takiej relacji, a lojalność obu stron jest nagradzana lepszymi warunkami finansowymi w zależności od potrzeb zamówienia - dowód nr 6. Umowy o współpracy z tłumaczami.

3. Oryginalność oferowanych usług: Usługi świadczone przez wykonawcę charakteryzują się innowacyjnym podejściem, które są wynikiem ciągłych inwestycji w badania i rozwój. To pozwala na oferowanie unikatowych rozwiązań przy jednoczesnym utrzymaniu konkurencyjnych cen. Oryginalność w ofercie usług tłumaczeniowych to klucz do wyróżnienia się na konkurencyjnym rynku. Usługi charakteryzują się unikalnością w zakresie realizacji translacji przez dodatkową wartość, którą otrzymuje zamawiający w postaci nieodpłatnej weryfikacji językowej i merytorycznej wykonywanej przez drugiego niezależnego weryfikatora Native Speakera danego języka, co nie jest wymogiem, a stanowi standard w świadczonych usługach przez wykonawcę. Pozostałe firmy konkurencyjne ten zakres usług wyceniają jako dodatkowo płatne. Usługom świadczonym przez wykonawcę towarzyszą również nieodpłatne konsultacje językowe i specjalistyczne z biegłym w zakresie tłumaczonych materiałów z dziedziny finansów, prawa, administracji, a wszystko to po to, aby satysfakcja zamawiającego z pracy nad tekstem oraz jego jakość była na najwyższym poziomie. Dodatkowo wykonawca zapewnia dostarczenie po realizacji przedmiotu postępowania czystą pamięć w formacie *.tmx, która pozwoli wykonawcy w późniejszym czasie niezależnie od wykonawcy wykorzystać do dalszych prac.

4. Zgodność z przepisami dotyczącymi kosztów pracy: wykonawca potwierdza, że koszty pracy uwzględnione w przedłożonej ofercie są zgodne z przepisami ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Wszystkim pracownikom wykonawca gwarantuje wynagrodzenie nie niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę lub minimalna stawka godzinowa, zgodnie z aktualnymi regulacjami prawnymi. Wykonawca zapewnia tłumaczom wynagrodzenie wyższe od minimalnych stawek określonych w powyżej wskazanej ustawie, adekwatne do ich kwalifikacji i doświadczenia, zgodnie z wymaganiami określonymi w specyfikacji warunków zamówienia i wzorze umowy w postępowaniu. Potwierdzeniem zgodności z niniejszym przepisami jest kalkulacja iloczynu ilości stron w przeliczeniu na godzinę pracy i proponowanej ceny jednostkowej: 4 strony tłumaczenia przypadające na 1 godzinę pracy x 12,00 zł brutto (najtańsza cena jednostkowa za usługę tłumaczenia) = 48,00 zł brutto za 1 godzinę pracy; 8 stron korekty (poz. 6 w Formularzu ofertowym) przypadające na 1 godzinę pracy x 8,00 zł = 64,00 zł brutto za 1 godzinę pracy; 8 stron weryfikacji tłumaczenia (poz. 7. w Formularzu ofertowym) przypadające na 1 godzinę pracy x 7,00 zł = 56,00 zł brutto za 1 godzinę pracy; 10 stron dostosowania tłumaczenia (poz 8. w Formularzu ofertowym) przypadające na 1 godzinę pracy x 4,00 zł = 40,00 zł brutto za 1 godzinę pracy. Tłumacze realizujący zamówienie to niezależni wykonawcy (freelancerzy) w większości prowadzący własną działalność gospodarczą i nie będący aktywnym płatnikiem VAT. Współpracują z wykonawcą na podstawie umów cywilnoprawnych, otrzymując zlecenia na tłumaczenia. Celem przygotowania oferty w niniejszym postępowaniu przyjęto zgodnie z warunkami określonymi w specyfikacji warunków zamówienia oraz wzorze umowy tłumaczy spełniających wymagania określone w pkt. 5.1.1 SWZ tworząc jednocześnie zespół wyznaczony do realizacji przedmiotu umowy. Z niniejszymi tłumaczami dokonano negocjacji indywidualnych warunków realizacji tłumaczenia czego potwierdzeniem jest dowód nr 7. Oświadczenia tłumaczy (część objęta TP) Dowód nr 7. potwierdza,że zaproponowane ceny jednostkowe zostały przedstawione w oparciu o kalkulacje ustalonych warunków realizacji usług z osobami wyznaczonymi i wskazanymi zamawiającemu i są w 100% zgodne. Do osób zaangażowanych w realizację zamówienia wykonawca oddelegowuje również Project Managera zgodnie z §6 pkt.10, który pełni nadrzędną role w zapewnieniu sprawnego przebiegu procesu tłumaczenia od momentu jego przyjęcia do finalnej dostawy zamawiającemu według §15 pkt.3. Kierownik Projektu realizujący 150 projektów miesięcznie wypełnia swoje obowiązki na podstawie umowy o pracę w ramach, której wynagrodzenie przekracza wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę - wynikającego z przepisów ustawy o minimalnym wynagrodzeniu z dnia 10 października 2002 r. - dowód nr 8. Umowa o pracę Project Managera. Wdrożone technologie opisane w pkt. 2 pozwalają znacząco zoptymalizować czas realizacji zleceń, a wymiar etatu poświęcony na koordynację zleceń wynikających z przedmiotu zamówienia w podziale na pozostałe zlecenia realizowane w przeciągu miesiąca stanowi 1/32 etatu, co nie stanowi istotnego kosztu w realizacji umowy zgodnie z poniższym: Ilość stron szacowana przez wykonawcę do realizacji podczas trwania umowy na podstawie liczby punktów pomocniczych przyznawanych do każdej pozycji cennikowej, którą wykonawca interpretuje wprost proporcjonalnie, co do ilości stron wyrażonej w każdej pozycji (im większa liczba punktów, tym zakres usługi jest ważniejszy dla zamawiającego tj. tym większa jest szacowana ilość stron) : 12570 stron. W tabeli

wykonawca przedstawił, dla poszczególnych rodzajów zamówienia: liczbę punktów pomocniczych oraz szacowaną ilość stron. Czas realizacji: 8 miesięcy. (część objęta TP) Tym samym wykonawca z pełną odpowiedzialnością i poprawnością wyliczeń przedstawił ceny jednostkowe uwzględniając wszystkie koszty związane z zaangażowaniem osób wyznaczonych do realizacji zamówienia. Koszty administracyjne sumarycznie, które wykonawca uwzględnił przy przedstawieniu oferty przyjmują wartość: Koszt administracyjny 1 strony tłumaczenia pisemnego = 0,80 zł brutto. Kalkulacja cenotwórcza. Oferta cenowa została przedłożona na podstawie przedstawionych dowodów, z uwzględnieniem powyższych kosztów oraz szczegółowej analizie dokumentacji zamówienia, co obrazuje poniższe zestawienie: (część objęta TP). Tym samym wartości cen jednostkowych zapewniają wykonawcy rentowność z realizacji całości przedmiotu zamówienia uśredniając na poziomie 34%. Przy tym podkreślił, iż dla formy działalności wykonawcy jaką jest jednoosobowa działalność gospodarcza niniejszy wskaźnik % pozwala na pełną płynność finansową działalności z uwzględnieniem wszelkich ryzyk podczas realizacji przedmiotu zamówienia w okresie 8 miesięcy.

5. Zgodność z prawem w zakresie pomocy publicznej: Zakres działalności wykonawcy nie jest związana z obowiązkiem posiadania zezwolenia czy koncesji. Oferta wykonawcy nie opiera się na żadnej formie niedozwolonej pomocy publicznej. Wszystkie działania są zgodne zobowiązującymi przepisami w tym zakresie. Tym samym brak otrzymywania pomocy publicznej, nie wpływa na cenę przedstawionej przez nas oferty.
6. Zgodność z przepisami prawa pracy i zabezpieczenia społecznego: wykonawca potwierdza pełną zgodność przedłożonej oferty z obowiązującymi przepisami prawa pracy i zabezpieczenia społecznego w miejscu realizacji zamówienia. Świadczenia pracownicze uwzględniają wszystkie wymogi prawne w zakresie prawa pracy oraz zabezpieczeń społecznych, co potwierdzają załączone dokumenty: dowód nr 8. Umowa o pracę Project Managera oraz dowód nr 9. Zaświadczenie ZUS o niezaleganiu w opłaceniu składek.
7. Zgodność z przepisami z zakresu ochrony środowiska: Prowadząc nasze działania, przestrzegamy wszelkich regulacji dotyczących ochrony środowiska. Stosujemy materiały i technologie przyjazne dla środowiska, co sprawdzamy na każdym etapie realizacji usług. W firmie wdrożona jest polityka i procedura dotycząca oszczędności w zużyciu papieru do drukowania, jak również energii elektrycznej - dowód nr 10. Oświadczenie o zgodności z zakresu ochrony środowiska.
8. Obowiązki związane z podwykonawstwem: Przedstawiona oferta jest zobowiązaniem wykonawcy do samodzielnej realizacji powierzonych usług. Wykonawca oświadcza, iż nie będzie korzystać z usług podwykonawców. Wykonawca podkreśla, że konkurencyjna oferta cenowa wynika z efektywnego zarządzania kosztami, innowacyjnych rozwiązań i wieloletniego doświadczenia w branży. Przedstawiona oferta nie narusza jakichkolwiek przepisów prawa czy stosowania nieuczciwych praktyk.

Wykonawca w podsumowaniu stwierdził, że wyjaśnienia i załączone dokumenty w sposób wyczerpujący i rzeczowy rozwiewają wszelkie wątpliwości dotyczące możliwości wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z wymaganiami określonymi w Specyfikacji warunków zamówienia oraz wzorze umowy przez wykonawcę.

Do wyjaśnień załączono: (dowód nr 1) Odpis CEIDG wykonawcy; (dowód nr 2) Certyfikat PN-EN ISO 9001:2015 (dowód nr 3) Protokół z przeglądu zarządzania systemu; (dowód nr 4) Protokoły odbioru; (dowód nr 5) Protokoły B+R (część objęta TP); (dowód nr 6) Umowyo współpracy; (dowód nr 7) Oświadczenia tłumaczy (część objęta TP); (dowód nr 8) Umowa o pracę Project Managera; (dowód nr 9) Zaświadczenie ZUS o niezaleganiu w opłaceniu składek; (dowód nr 10) Oświadczenie o zgodności z zakresu ochrony środowiska.

W piśmie z 18 kwietnia 2025 r. zamawiający powiadomił wykonawców o rezultatach pogłębionej analizy kwestii zasadności zastrzeżenia tajemnicy przedsiębiorstwa w dokumentach złożonych w postępowaniu pn.: „Wykonywanie tłumaczeń pisemnych i ustnych dla Gminy Miejskiej Kraków w 2025 roku". W tym poinformował, że wykonawca: P.B.-ATOMINIUM, ul. Sereno Fenn'a 14/4, 31-143 Kraków (Regon: 357144337) - w części 1 zamówienia skutecznie zastrzegł następujące informacje, jako tajemnicę swojego przedsiębiorstwa: A. „CZĘŚĆ TAJNA_Wyjaśnienia ATOMINIUM_TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA" - Wyjaśnienia wykonawcy w zakresie rażąco niskiej ceny wraz z załączonymi dowodami. B. „Zał. nr 5A do SWZ - Wykaz osób - tłumaczenia pisemne" - wykaz osób (skierowanych przez wykonawcę do realizacji zamówienia) złożony w odpowiedzi na wezwanie do złożenia podmiotowych środków dowodowych.

W dniu 25 kwietnia 2025 r. zamawiający poinformował wykonawców o wyborze, jako najkorzystniejszej w części 1 postępowania oferty złożonej przez wykonawcę ATOMINIUM,z którą to decyzją nie zgodził się odwołujący składając swoje odwołanie do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 30 kwietnia 2025 r.

Krajowa Izba Odwoławcza zważyła, co następuje

Skład orzekający po dokonaniu oceny stanu faktycznego w sprawie, mając na względzie zakres sprawy zakreślony przez okoliczności podniesione w odwołaniu oraz mając na uwadze treść przepisu art. 554 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, który stanowi, że Izba uwzględnia odwołanie, jeżeli stwierdzi naruszenie przepisów ustawy, które miało

wpływ lub może mieć istotny wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia stwierdził, że postawione przez odwołującego zarzuty nie znajdują potwierdzenia w ustalonym stanie faktycznym i prawnym, zatem rozpoznawane odwołanie, jako nieposiadające uzasadnionych podstaw, zostało przez Izbę oddalone.

Rozstrzygając sformułowane przez odwołującego zarzuty Izba w pierwszej kolejności zwraca uwagę na treść przepisów, które znajdą zastosowanie w przedmiotowej sprawie.

Zgodnie z art. 16 ustawy Pzp, zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców oraz przejrzysty i proporcjonalny.

Stosownie do art. 239 ust. 1 ustawy Pzp, zamawiający wybiera najkorzystniejszą ofertę na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w dokumentach zamówienia.

Zgodnie z art. 224 ust. 1 ustawy Pzp, jeżeli zaoferowana cena lub koszt, lub ich istotne części składowe, wydają się zamawiającemu rażąco niskie w stosunku do przedmiotu zamówienia i budzą jego wątpliwości co do możliwości wykonania przedmiotu zamówienia, zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego lub wynikającymi z odrębnych przepisów, zamawiający zwraca się o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów, dotyczących wyliczenia ceny lub kosztu. Z kolei w ust. 2 tego przepisu zobligowano zamawiającego do skierowania do wykonawcy takiego wezwania, jeśli stwierdzi, że cena całkowita oferty złożonej przez wykonawcę jest niższa o 30% od wartości zamówienia powiększonej o należny podatek VAT lub średniej arytmetycznej cen wszystkich złożonych ofert niepodlegających odrzuceniu.

Ponadto, zgodnie z art. 224 ust. 6 ustawy Pzp, zamawiający odrzuca ofertę tego wykonawcy, który nie udzielił wyjaśnień w wyznaczonym terminie lub jeżeli złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu.

Art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp stanowi, że zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli zawiera ona rażąco niską cenę lub koszt w stosunku do przedmiotu zamówienia.

Na wstępie należy przypomnieć, co jest istotne w niniejszej sprawie, że zamawiający ma obowiązek odrzucenia w postępowaniu oferty jeśli stwierdzi, że ta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia (art. 226 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp) lub też, jak stanowi przepis art. 224 ust. 6 ustawy Pzp, który jest rozwinięciem poprzedniego przepisu - jeśli wykonawca wezwany przez niego do złożenia wyjaśnień w przedmiocie rażąco niskiej ceny nie udzielił odpowiedzi lub też, złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny. Tym samym z przepisów ustawy Pzp wynika, że odrzuceniu podlega taka oferta, w której bezsprzecznie stwierdzono, bez żadnych wątpliwości, zaniżenie ceny w sposób rażący, jak też oferta wykonawcy, który wezwany przez zamawiającego nie złoży wyjaśnień lub, gdy wyjaśnienia przez niego złożone, nie uzasadniają podanej w ofercie ceny (a zatem są nierzetelne, niepełne, nie odpowiadają na zadane przez zamawiającego pytania).

Powyższe związane jest z tym, że decyzja o tym, czy mamy do czynienia z ceną rażąco niską, zapada każdorazowo po zapoznaniu się z wyjaśnieniami złożonymi przez danego wykonawcę w postępowaniu. Zamawiający, zanim podejmie decyzję o odrzuceniu oferty, zobligowany jest bowiem w każdym przypadku wezwać wykonawcę do złożenia wyjaśnień w zakresie wyliczenia ceny lub kosztu. Jeśli ocena złożonych przez wykonawcę wyjaśnień wraz z dowodami doprowadzi zamawiającego do wniosku, że podana w ofercie cena lub koszt są rażąco zaniżone tj. za daną cenę nie jest możliwa realizacja zamówienia lub też, jeśli dany wykonawca nie udzieli stosownych wyjaśnień w wyznaczonym terminie - zamawiający zobligowany jest taką ofertę odrzucić.

Rolą zamawiającego jest zatem skierowanie do wykonawcy stosownego wezwania, jeśli zajdą wymienione w art. 224 ust. 1 ustawy Pzp okoliczności, a następnie ocena złożonych wyjaśnień. Przy czym istotne jest, aby zamawiający oceniając złożone wyjaśnienia uwzględnił wszystkie okoliczności występujące na danym rynku, jak też miał na uwadze treść wezwania skierowanego do wykonawcy i oczekiwania w tym piśmie sformułowane.

Z kolei wykonawca, odpowiadając na wezwanie zamawiającego, zobligowany jest w sposób pełny, wyczerpujący i nie budzący wątpliwości, w pierwszej kolejności odnieść się do wątpliwości zamawiającego, które artykułuje on w treści pisma, przedstawić pełne i rzetelne wyliczenia, jak też przedłożyć dowody, które w danych okolicznościach są adekwatne tj. takie, które potwierdzają wymieniane przesłanki pozwalające na obniżenie ceny oferty. Należy bowiem zwrócić uwagę, że w treści przepisu art. 224 ust. 5 ustawy Pzp mowa jest o "wykazaniu", czyli udowodnieniu, że cena nie jest rażąco niska. Powyższe wskazuje, że wyjaśnienia wykonawcy nie mogą stanowić jedynie formalnej odpowiedzi na wezwanie zamawiającego, a więc sprowadzać się do przekazania ogólnych informacji o działalności wykonawcy lub deklaracji co do możliwości realizacji zamówienia za zaoferowaną cenę, ale muszą być poparte stosownymi wyliczeniami i dowodami, które jednoznacznie wskazywały będą na realność i rynkowość zaoferowanej ceny. Wyjaśnienia wykonawcy muszą być zatem na tyle konkretne i szczegółowe, aby na ich podstawie zamawiający był w stanie dowiedzieć się, jakie to okoliczności właściwe wzywanemu do wyjaśnień wykonawcy, spowodowały obniżenie ceny jego oferty, a także w jaki sposób i w jakim stopniu okoliczności te wpłynęły na możliwość obniżenia ceny.

Z tego też powodu jednym z istotnych elementów składanych w postępowaniu wyjaśnień są dowody, które wykonawca zobligowany jest przedłożyć wraz z treścią wyjaśnień. Powyższe wynika z przepisu art. 224 ust. 1 ustawy Pzp. Potwierdzeniem istnienia powyższego obowiązku jest również art. 224 ust. 6 ustawy Pzp, wskazujący na konieczność odrzucenia oferty w przypadku, gdy złożone wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniają podanej w ofercie ceny lub kosztu. Krajowa Izba Odwoławcza wielokrotnie zwracała uwagę w swoich orzeczeniach na konieczność poparcia przedstawianych wyjaśnień dowodami uznając, że ma to istotne znaczenie dla ich oceny, ponieważ same wyjaśnienia rzadko kiedy mogą być uznane za w pełni obiektywne, gdyż składa je podmiot bezpośrednio zainteresowany rozstrzygnięciem. Z tego powodu wykonawca, aby uwiarygodnić składane w wyjaśnieniach deklaracje co do poziomu cen, czy też szczególnie korzystnych dla niego okoliczności na które się powołuje, zobowiązany jest poprzeć je stosownymi dowodami, potwierdzającymi wskazywane w wyjaśnieniach informacje. Wykonawca zatem, wszelkimi niezbędnymi środkami, takimi które są dostępne w danej sprawie i uzasadnione w konkretnym stanie faktycznym, powinien wykazać zamawiającemu, że jego oferta nie zawiera ceny rażąco niskiej, pomimo wypełnienia się określonych ustawowych przesłanek podejrzenia rażąco niskiej ceny w jego ofercie.

Przy czym wskazać należy, że przepisy ustawy Pzp nie określają przykładowego katalogu dowodów, które wykonawca zobowiązany jest złożyć zamawiającemu w celu uzasadnienia racjonalności i rynkowej wyceny swojej oferty. Możliwe jest przedstawienie zatem każdego dowodu, który jest adekwatny do konkretnej sytuacji i stanowi potwierdzenie tego, co wykonawca dowodzi w swoich wyjaśnieniach. Tym samym, w okolicznościach konkretnej sprawy, za dowód potwierdzający rynkowość i realność zaoferowanej ceny może zostać uznana także kalkulacja własna wykonawcy, byle ta pozwalała na uznanie, że zaoferowana cena jest ceną rynkową.

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę rozpoznawanej sprawy należy w pierwszej kolejności podkreślić, że o tym czy w danym przypadku mamy do czynienia z ceną rażąco niską decyduje przede wszystkim treść wyjaśnień złożonych przez wykonawcę w toku postępowania. Niesporne w sprawie jest, że odwołującemu nie została udostępniona pełna treść wyjaśnień udzielonych przez przystępującego zamawiającemu, wobec ich zastrzeżenia jako tajemnica przedsiębiorstwa. Odwołujący zdecydował się zatem na kwestionowanie czynności zamawiającego, która to czynność polegać miała na niewłaściwej ocenie wyjaśnień rażąco niskiej ceny, złożonych przez ATOMINIUM pomimo, że nie były mu znane w pełnym zakresie, a jedynie ich część jawna. Nie sposób odebrać odwołującemu przysługującego mu prawa, tj. kwestionowania czynności zamawiającego dokonanej w postępowaniu, która w tym przypadku polegać miała na błędnej ocenie złożonych przez przystępującego wyjaśnień, jednakże w sytuacji gdy odwołujący nie ma dostępu do pełnej treści pisma, zastrzeżonej jako tajemnica przedsiębiorstwa i powołuje się wyłącznie na część wyjaśnień i dokumentów musi liczyć się z ryzykiem, że elementy na które zwraca uwagę, czy też braki, które w jego ocenie występują - znajdują się w tej części wyjaśnień rażąco niskiej ceny, która została skutecznie zastrzeżona jako tajemnica przedsiębiorstwa.

Izba pragnie w tym miejscu przypomnieć, że w ramach postępowania odwoławczego bada czynności zamawiającego, co w niniejszej sprawie sprowadzało się do oceny czy zamawiający w sposób prawidłowy, biorąc pod uwagę treść skierowanego do wykonawcy wezwania - ocenił złożone wyjaśnienia i trafnie uznał, że ATOMINIUM obaliło domniemanie występowania po jego stronie ceny rażąco niskiej. Z kolei badanie powyższe odbywa się wyłącznie w granicach zarzutów podnoszonych w odwołaniu. Innymi słowy zakres badania złożonych wyjaśnień dotyczy wyłącznie tych elementów, na które w uzasadnieniu faktycznym odwołujący wskazał.

Respektując okoliczność, że wykonawca objął wyjaśnienia rażąco niskiej ceny tajemnicą swojego przedsiębiorstwa, gdyż zastrzeżenie to stało się skuteczne z dniem 18 kwietnia 2025 r. Izba uznała, że w zakresie podnoszonym przez odwołującego tj. w odniesieniu do zarzutów, że wyjaśnienia złożone przez ATOMINIUM: (1) są niekompletne, gdyż nie odpowiadają na pytania zamawiającego (ceny dla poz. 1 -15); (2) brak jest wystarczających dowodów; (3) są ogólne, gdyż wykonawca ten powołuje się na swoje doświadczenie, stosowanie narzędzi, a więc te elementy, które właściwe są każdemu wykonawcy, z pewnością nie decydują o możliwości obniżenia ceny - wbrew stanowisku zawartemu w odwołaniu wszystkie powyższe elementy zostały opisane i przedstawione w sposób, który pozwala na pozytywną ich ocenę, znalazły się w części jawnej, uzupełnione w części niejawnej wyjaśnień.

Odnosząc się szczegółowo do powyższych zastrzeżeń należy wskazać w pierwszej kolejności, że nie polegają na prawdzie twierdzenia odwołującego, że wykonawca ATOMINIUM nie udzielił odpowiedzi na pytania sformułowane przez zamawiającego w treści wezwania do wyjaśnień rażąco niskiej ceny. Sam odwołujący wskazuje, że w wezwaniu zażądano przede wszystkim wyjaśnienia cen jednostkowych z poz. 1-15 Formularza ofertowego oraz dowodów w tym zakresie. Złożone wyjaśnienia zawierają przedmiotowe kalkulacje oraz dowody (w szczególności w postaci porozumień w zakresie stawek z tłumaczami). Przystępujący w ramach każdej ze stawek z poz. 1-15 Formularza ofertowego - w ramach części wyjaśnień objętych tajemnicą przedsiębiorstwa - przedstawił stosowne wyliczenia, które uwzględniają koszt wykonania ww. czynności przez tłumacza. Koszt ten został udowodniony w ramach porozumień zawartych przez przystępującego z tłumaczami. Przedstawiono też wystarczające dowody (porozumienia z tłumaczami), które to w

kontekście zadanego pytania należy uznać za wystarczające.

Izba nie zgadza się także ze stanowiskiem, że przystępujący nie załączył do wyjaśnień wystarczających dowodów. Odwołujący w treści odwołania wielokrotnie formułuje tezę, że brak jest takich dowodów, z kolei te które zostały załączone są nieadekwatne do okoliczności, które wykonawca ATOMINIUM próbuje dowieść w swoich wyjaśnieniach, zwracał też uwagę na brak jakichkolwiek dowodów dotyczących kosztów pracy tj. wynagrodzeń tłumaczy.

Rzeczywiście ATOMINIUM w swoich wyjaśnieniach odnosi się głownie do kosztów pracy, co wynika z faktu, że realizacja przedmiotowego zamówienia w głównej mierze opiera się na pracy ludzkiej tj. tłumaczy wykonujących tłumaczenia, korektę, weryfikację czy dostosowanie. Pozostałe koszty dotyczą kwestii administracyjnych i organizacyjnych, które jak wyjaśniał przystępujący mają mniejsze znaczenie przy kalkulowaniu ceny ofertowej, ze względu na duży wolumen zamówienia, tj. zakładaną dużą liczbę stron do przetłumaczenia. Przy czym te również zostały przez przystępującego wyjaśnione oraz uwzględnione w kalkulacji stawek z poz. 1-15 Formularza ofertowego (w tym zakresie ATOMINIUM wskazało koszt na poziomie 0,80 zł. brutto za 1 stronę tłumaczenia pisemnego oraz wyjaśniło co się na ten koszt składa).

Tym niemniej, w kontekście wyjaśnień rażąco niskiej ceny kluczowe znaczenie miało wykazanie realności kosztu wykonania tłumaczenia, korekty, weryfikacji oraz dostosowania przez tłumacza, co też zostało szczegółowo wykazane w złożonych wyjaśnieniach. Przystępujący w ramach każdej ze stawek z poz. 1-15 Formularza ofertowego - w ramach części wyjaśnień objętych tajemnicą przedsiębiorstwa - przedstawił kalkulację, która uwzględnia koszt wykonania ww. czynności przez tłumacza. Koszt ten został udowodniony w ramach porozumień zawartych przez niego z tłumaczami (dowód nr 7 do wyjaśnień ceny oferty - tajemnica przedsiębiorstwa). Stawki wynikające z tych porozumień stanowiły podstawę do kalkulacji ceny ofertowej. Z tego powodu nie sposób jest twierdzić, że przystępujący nie załączył do wyjaśnień dowodów, które to potwierdzają realności sporządzonej przez niego wyceny.

Nie sposób też pominąć znaczenia pozostałych dowodów, załączonych do części jawnej, jak też niejawnej wyjaśnień. ATOMINIUM powołuje się w nich na szereg okoliczności, które pozwalają mu na obniżenie ceny w postępowaniu i, w tym kontekście, przedstawia dowody, które należy uznać za adekwatne do wskazywanych przez niego w wyjaśnieniach. Jako przykład wskazać można choćby opis stosowanych przez wykonawcę środków technicznych, w celu usprawnienia wykonywania tłumaczeń. Rozwiązania te opierają się o narzędzia typu CAT, jak też własne rozwiązania przystępującego, opracowane w ramach działalności badawczo-rozwojowej. ATOMINIUM wskazało, że stosowane przez niego narzędzia CAT mogą przyspieszyć pracę tłumaczy od 30% do nawet 70%, w porównaniu do tradycyjnych metod ręcznego tłumaczenia, przy czym dokładny procent zależy od rodzaju tekstu, jego powtarzalności oraz doświadczenia tłumacza w korzystaniu z narzędzi CAT. W projektach z dużą liczbą powtarzających się fragmentów, oszczędności mogą być jeszcze większe. Co istotne ATOMINIUM już w części jawnej wskazało na powyższą technologię zaznaczając, że tą samodzielnie rozwija, co pozwala mu na osiągnięcie lepszych rozwiązań, osiągnięcie szybszego czasu tłumaczenia. Przystępujący przedstawił też dowody w postaci, objętych tajemnicą przedsiębiorstwa, „Protokołów B+R" (przy czym skrót ten jest powszechnie znanym, stąd oczywistym także dla odwołującego było, że skrót B+R dotyczy prowadzenia prac badawczo-rozwojowych). Nie sposób zatem zgodzić się z twierdzeniem odwołującego, który w treści odwołania kategorycznie stwierdza, że samo korzystanie z narzędzi wspomagających tłumaczenia CAT w żaden sposób nie może wpływać na możliwość obniżenia ceny. Przeczą temu bowiem zarówno wyjaśnienia, jak też przedstawione przez ATOMINIUM dowody.

Również na rozprawie ATOMINIUM przedstawiło (dodatkowe, objęte tajemnicą przedsiębiorstwa) dowody potwierdzające, że stosowanie narzędzi tylu CAT przyspiesza znacznie pracę tłumacza i wpływa zasadniczo na jego wydajność. Oświadczenia złożone przez tłumaczy wskazują na znaczący wpływ owych narzędzi na pracę tłumaczy, gdyż ze złożonych oświadczeń wynika, że ich zastosowanie wpływa na wydajność tłumacza nawet w 70%. Treść innego dowodu przedłożonego przez ATOMINIUM na rozprawie, w postaci wydruku ze strony internetowej, na której omówiono wykorzystanie narzędzi CAT w pracy tłumacza, wskazuje z kolei na możliwość zwiększenia efektywności tłumaczeń nawet na poziomie 80%. Z kolei odwołujący, oprócz twierdzeń, że wpływ stosowania narzędzi na pracę tłumacza można oszacować najwyżej na 30% - nie przedłożył żadnych dowodów potwierdzających jego stanowisko w tym zakresie. Stąd, w ocenie Izby, zarówno treść wyjaśnień, jak też przedłożone w sprawie przez przystępującego dowody wskazują, że przywołane przez tego wykonawcę okoliczności mogą w sposób znaczący wpływać na obniżenie przez niego ceny oferty, zaś złożone w tym zakresie wyjaśnienia, wraz z dowodami, potwierdzają w sposób wystarczający wskazywane okoliczności.

Stąd Izba nie podziela także oceny dotyczącej tego, że wyjaśnienia ATOMINIUM należy uznać za ogólne, zaś wymieniane przez niego okoliczności są właściwe każdemu wykonawcy. Wykonawca ten opisał bowiem i wskazał, w sposób który należy uznać za wystarczający, odpowiadający treści wezwania, jakie to czynniki i w jakim stopniu pozwalają mu na kalkulację ceny ofertowej na poziomie deklarowanym w ofercie.

Wykonawca ATOMINIUM udźwignął zatem ciężar dowodu w postaci wykazania realności i rynkowości ceny. Z

kolei odwołujący nie przedstawił w odwołaniu żadnych konkretnych twierdzeń czy też dowodów przemawiających za wystąpieniem rażąco niskiej ceny w ofercie tego wykonawcy. Przypomnieć należy, że zgodnie z orzecznictwem KIO, pomimo że ciężar dowodu, że oferta nie zawiera ceny rażąco niskiej spoczywa na wykonawcy, który ją złożył, zgodnie z art. 224 ust. 5 oraz art. 537 pkt 1 ustawy Pzp, odwołujący nie może pozostawać bierny w postępowaniu dowodowym. Postępowanie odwoławcze jest postępowaniem spornym, a z jego istoty wynika, że spór toczą strony postępowania i to one mają obowiązek wskazywania dowodów na poparcie twierdzeń, z których wywodzą określone skutki prawne. To oznacza, że wykonawca kwestionujący ofertę konkurencyjnego podmiotu, w tym przypadku co do ceny, nie może poprzestać na gołosłownym zanegowaniu prawidłowości ceny tej oferty, bez choćby uprawdopodobnienia własnych twierdzeń czy poparcia ich szczegółowymi danymi (tak też w Wyroku KIO z dnia 12 maja 2023 r., sygn. akt KIO 1134/23).

Mając na uwadze powyższe Izba uznała, że odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie i na podstawie art. 553 zdanie pierwsze ustawy Pzp orzekła jak w sentencji. Zgodnie bowiem z treścią art. 554 ust. 2 pkt 1 ustawy Pzp, Izba uwzględnia odwołanie, jeżeli stwierdzi naruszenie przepisów ustawy, które miało wpływ lub może mieć istotny wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia. Brak potwierdzenia się zarzutów wskazanych w odwołaniu powoduje, iż w przedmiotowym stanie faktycznym nie została wypełniona hipoteza normy prawnej wyrażonej w ww. przepisie.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do wyniku postępowania - na podstawie art. 557 i art. 575 ustawy Pzp oraz w oparciu o przepisy § 8 ust. 2 w zw. z § 5 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r., poz. 2437).

Przewodnicząca:……